

32003L0059

10.9.2003

ОФИЦИАЛЕН ВЕСТНИК НА ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ

L 226/4

ДИРЕКТИВА 2003/59/ЕО НА ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ И НА СЪВЕТА
от 15 юли 2003 година

относно начална квалификация и продължаващо обучение на водачи на някои пътни превозни средства за превоз на товари или пътници, за изменение на Регламент (ЕИО) № 3820/85 на Съвета и Директива 91/439/ЕИО на Съвета и за отмяна на Директива 76/914/ЕИО на Съвета

ЕВРОПЕЙСКИЯТ ПАРЛАМЕНТ И СЪВЕТЪТ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ

като взеха предвид Договора за създаване на Европейската общност, и по-специално член 71 от него,

като взеха предвид предложението на Комисията ⁽¹⁾,

като взеха предвид становището на Европейския икономически и социален комитет ⁽²⁾,

след консултация с Комитета на регионите,

в съответствие с процедурата, постановена в член 251 на Договора ⁽³⁾,

като имат предвид, че:

(1) Член 5, параграфи 1, 2 и 4 на Регламент (ЕИО) № 3820/85 ⁽⁴⁾ предвижда, че някои водачи на превозни средства, ангажирани в автомобилен превоз на товари и пътници, трябва, в зависимост от тяхната възраст, от категорията на използваното превозно средство и от разстоянието, което трябва да се пропътува, да притежават удостоверение за професионална компетентност в съответствие с правилата на Общността относно минималното равнище на обучение за някои водачи на превозни средства в автомобилния транспорт. Това минимално равнище се определя с Директива 76/914/ЕИО ⁽⁵⁾.

(2) При положение, че разпоредбите на Регламент (ЕИО) № 3820/85 се прилагат за много малък процент водачи на превозни средства и понастоящем задължителното обучение на водачи на превозни средства се изисква от малко държави-членки, мнозинството от водачите на превозни средства, които сега управляват превозни средства по територията на Общността, упражняват професията си само на базата на свидетелство за управление на превозно средство.

(3) За да дадат възможност на водачите на превозно средство да отговорят на новите нужди, възникващи от развитието на пазара на автомобилния транспорт, правилата на Общността трябва да бъдат направени приложими за всички водачи на превозно средство, независимо от това дали

управляват превозно средство като самостоятелно заети лица или като заети работници, за своя сметка или срещу заплащане или възнаграждение.

(4) Създаването на нови правила на Общността цели да осигури с помощта на неговата или нейната квалификация водачът на превозно средство да отговаря на стандарт за достъп и до извършване на дейността управление на превозно средство.

(5) По-специално, задължението за притежаване на начална квалификация и преминаване на продължаващо обучение е предназначено да подобри пътната безопасност и безопасността на водача на превозно средство, включително при операции, извършвани от водача на превозно средство, когато превозното средство е спряло. Нещо повече, съвременният характер на професията „водач“ трябва да повиши интереса на млади хора към професията, което да допринесе за набирането на нови водачи на превозни средства по време на недостиг.

(6) За да се избегнат неравните условия на конкуренцията, настоящата директива трябва да се прилага за дейността на управление на превозни средства както от граждани на държава-членка, така и от граждани на трети страни, които са наети или използвани от предприятие, установено в държава-членка.

(7) За да докажат, че водачът на превозно средство изпълнява своите задължения, държавите-членки трябва да издадат на водача на превозно средство удостоверение за професионална компетентност, наричано по-долу „УПК“, което удостоверява неговата или нейната начална квалификация или продължаващо обучение.

(8) При положение, че има разлики между сегашните системи в някои държави-членки, държавите-членки трябва да могат да изберат между няколко възможности, така че да улеснят прилагането на разпоредбите, свързани с началната квалификация.

(9) За да поддържат своята квалификация, съществуващите водачи на превозни средства трябва да бъдат задължени да преминават периодичен курс на опресняване на уменията, които са от съществено значение за тяхната професия.

(10) Минималните изисквания, на които трябва да се отговори при началната квалификация и продължаващото обучение, засягат правилата за безопасност, които трябва да се спазват при управление на превозно средство и когато превозното средство е спряло. Развитието на защитното управление на превозно средство — предвиждане на опасността, съобразяване с другите участници в движението — което предполага и рационална консумация на гориво, ще има положително въздействие върху обществото и самия автомобилен транспортен сектор.

(1) ОВ С 154 Е, 29.5.2001 г., стр. 258, и ОВ С 20 Е, 28.1.2003 г., стр. 263.

(2) ОВ С 260, 17.9.2001 г., стр. 90.

(3) Становище на Европейския парламент от 17 януари 2002 г. (ОВ С 271 Е, 7.11.2002 г., стр. 381), Обща позиция на Съвета от 5 декември 2002 г. (ОВ С 32 Е, 11.2.2003 г., стр. 9) и Решение на Европейския парламент от 8 април 2003 г. (все още не публикувано в *Официален вестник*). Решение на Съвета от 13 юни 2003 г.

(4) Регламент (ЕИО) № 3820/85 на Съвета от 20 декември 1985 г. относно хармонизирането на някои социални законодателства, свързани с автомобилния превоз (ОВ L 370, 31.12.1985 г., стр. 1).

(5) Директива 76/914/ЕИО на Съвета от 16 декември 1976 г. относно минимално равнище на обучение на някои водачи на превозни средства в автомобилния превоз (ОВ L 357, 29.12.1976 г., стр. 36).

- (11) Настоящата директива не трябва да засяга правата, придобити от водач, който е притежавал свидетелството за управление на превозно средство, необходимо за извършване на дейността управление на превозно средство преди датата, определена за получаване на УПК, удостоверяващ съответната начална квалификация или продължаващо обучение.
- (12) Само центрове за обучение, които са били одобрени от компетентните органи на държавите-членки, трябва да могат да организират курсовете за обучение, постановени за началната квалификация и продължаващото обучение. За да се осигури качеството на тези одобрени центрове, компетентните органи трябва да определят хармонизирани критерии за тяхното одобряване, включително този за доказано високо равнище на професионализъм.
- (13) Не само компетентните органи на държавите-членки, но също така всяка институция, определена от тях, трябва да отговаря за организирането на изпитите, предвидени във връзка с началната квалификация и продължаващото обучение. Като се има предвид важността на настоящата директива за пътната безопасност и за равните условия на конкуренция, компетентните органи на държавите-членки трябва да контролират тези тестове.
- (14) Държавите-членки трябва да определят, че първата сесия на продължаващото обучение трябва да бъде завършена и да се издадат съответните УПК в срок от пет години след датата на издаване на УПК, удостоверяващо началната квалификация или датата на изтичане на поставения срок за някои водачи на превозно средство да поискат да им се признаят придобитите права. Трябва също така да бъде възможно тези срокове да бъдат скъсявани или удължавани. След първото продължаващо обучение водачът на превозно средство трябва да преминава продължаващо обучение на всеки пет години.
- (15) За да удостовери, че шофьор, който е гражданин на държава-членка, е притежател на един от УПК, предвидени в настоящата директива, и за да улесни взаимното признаване на различните УПК, държавите-членки трябва да прикрепят хармонизирания код на Общността, определен за тази цел, заедно с датата на изтичане на кода, в свидетелството за управление на превозно средство или новата карта за квалификация на водача на превозно средство, който да се признава взаимно от държавите-членки, хармонизираният модел на която е определен с настоящата директива. Тази карта трябва да отговаря на същите изисквания за сигурност като свидетелството за управление на превозно средство, като се има предвид важността на правата, които той дава за пътна безопасност и равни условия на конкуренция. Предоставената възможност на държавите членки да поставят код на Общността на новата карта трябва да им даде възможност да определят период на валидност на свидетелствата за управление на превозно средство, който не съпада с датата на изтичане на валидността на продължаващото обучение, при положение че Директива 91/439/ЕИО⁽¹⁾ предвижда всяка държава-членка да си запази правото да определя, на базата на национални критерии, срока на валидност на свидетелствата за управление на превозно средство, които тя издава.
- (16) Приложения I и Ia към Директива 91/439/ЕИО трябва да бъдат изменени, така че да добавят към списъка на хармонизираните кодове и подкодове, определени в тези приложения, новите кодове на Общността, като определят датата, до която водач на превозно средство изпълнява изискването за професионални умения, независимо дали това е начална квалификация или продължаващо обучение.
- (17) Специални разпоредби за сертифициране трябва да се постановят за водачи на превозно средство, обхванати от настоящата директива, които са граждани на трети страни.
- (18) Комисията трябва да извършва мониторинг на прилагането на настоящата директива, в частност, при положение че има различни начални квалификационни системи, които тя постановява, и трябва да представи отчет по този въпрос на Европейския парламент, Съвета, Европейския икономически и социален комитет и Комитета на регионите.
- (19) При положение, че броят на водачите на превозно средство, обхванати от настоящата директива, е значителен, разпоредбите, свързани с началната квалификация, трябва да се прилагат на два етапа, в зависимост от това дали става въпрос за превоз на пътници или превоз на товари. Поетапното прилагане на настоящата директива по отношение на началната квалификация за водачи на превозно средство, ангажирани в превоза на товари и пътници, трябва също така да направи възможно продължаващото обучение да бъде установено поетапно.
- (20) Необходимите мерки за прилагане на настоящата директива трябва да се приемат в съответствие с Решение 1999/468/ЕО на Съвета 28 юни 1999 г., определящо процедурата за отупражняване на изпълнителни правомощия, предоставени на Комисията⁽²⁾.
- (21) За се отчете прилагането на две различни дати на разпоредбите, свързани с началната квалификация, съответните разпоредби в Регламент (ЕИО) № 3820/85, както и Директива 76/914/ЕИО, трябва да се отменят.
- (22) Желателно е обаче, за да се спазят принципите на законодателството на Общността, водачите на превозни средства, използвани да извършват транспорт, където се счита, че това има по-малко въздействие върху пътната безопасност или когато изискванията на настоящата директива биха наложили непропорционално икономическо или социално бреме, трябва да бъдат освободени от прилагането на настоящата директива.
- (23) Тъй като целта на предложеното действие, а именно създаването на стандарт за цялата Общност за начална квалификация и продължаващо обучение, не може да бъде постигната от държавите-членки в задоволителна степен и затова може, поради мащаба и ефектите на предложеното действие, да бъде по-добре постигната на общностно равнище, Общността може да одобри мерки в съответствие с принципа на субсидиарност, постановен в член 5 на Договора. В съответствие с принципа на пропорционалност, постановен в този член, настоящата директива не излиза извън това, което е необходимо, за да се постигне тази цел,

(1) Директива 91/439/ЕИО на Съвета от 29 юли 1991 г. относно свидетелствата за управление на превозно средство (ОВ L 237, 24.8.1991 г., стр. 1). Директива, последно изменена с Директива 2000/56/ЕО на Комисията (ОВ L 237, 21.9.2000 г., стр. 45).

(2) ОВ L 184, 17.7.1999 г., стр. 23.

ПРИЕХА НАСТОЯЩАТА ДИРЕКТИВА:

Член 1

Обхват

Настоящата директива се прилага за дейността управление на превозно средство, извършвана от:

- а) граждани на държава-членка; и
- б) граждани на трети страни, които са наети или са използвани от предприятия, установени в държава-членка;

наричани по-долу „водачи на превозно средство“, ангажирани в пътен транспорт в рамките на Общността, по пътища, отворени за обществено ползване, използващи:

- превозни средства, за които се изисква свидетелство за управление на превозно средство категория C1, C1 + E, C или C + E, както са дефинирани в Директива 91/439/ЕИО, или свидетелство за управление на превозно средство, признато за еквивалентно,
- превозни средства, за които се изисква свидетелство за управление на превозно средство категория D1, D1 + E, D или D + E, както са дефинирани в Директива 91/439/ЕИО, или свидетелство за управление на превозно средство, признато за еквивалентно.

Член 2

Изключения

Настоящата директива не се прилага за водачи на:

- а) превозни средства с максимална разрешена скорост, непревишаваща 45 км/ч;
- б) превозни средства, използвани или под контрола на въоръжените сили, гражданската защита, противопожарната служба и силите, които отговарят за поддържането на обществения ред;
- в) превозни средства, преминаващи през пътни изпитания за целите на техническо развитие, ремонт или поддръжка, или нови или построени отново превозни средства, които още не са пуснати в експлоатация;
- г) превозни средства, използвани при бедствени положения или включени в спасителни мисии;
- д) превозни средства, използвани в курсове за уроци по кормване за лица, които желаят да получат свидетелство за управление на превозно средство или УПК, както е предвидено в член 6 и член 8, параграф 1;
- е) превозни средства за лична употреба, използвани за нетърговски превоз на пътници или товари;
- ж) превозни средства, превозващи материал или оборудване, което ще се използва от водача на превозно средство по време на неговата или нейната работа, при условие че управлението

на превозното средство не е основната дейност на водача на превозно средство.

Член 3

Квалификация и обучение

1. Дейността управление на превозно средство, както е дефинирана в член 1, е предмет на задължителна начална квалификация и задължително продължаващо обучение. В тази връзка държавите-членки осигуряват:

- а) система за начална квалификация

Държавите-членки избират между следните две възможности:

- i) възможност, комбинираща посещаване на курс и изпит

В съответствие с раздел 2, точка 2.1. на приложение I, този тип начална квалификация включва задължително посещаване на курс за даден срок. Той приключва с изпит. При успешно полагане на изпита квалификацията се удостоверява с УПК, както е предвидено в член 6, параграф 1, буква а);

- ii) възможност, включваща само изпити

В съответствие с раздел 2, точка 2.2. на приложение I, този тип начална квалификация не включва задължително посещаване на курс, а само теоретичен и практически изпит. При успешно полагане на изпита квалификацията се удостоверява с УПК, както е предвидено в член 6, параграф 1, буква б);

Въпреки това, държава-членка може да разреши на водач да управлява превозно средство в рамките на нейната територия преди получаването на УПК, когато той или тя карат курс за професионално обучение със срок, не по-къс от шест месеца за максимален период от три години. В контекста на този курс за професионално обучение, изпитите, посочени в i) и ii), могат да бъдат взети поетапно;

- б) система на продължаващо обучение

В съответствие с раздел 4 на приложение I, продължаващото обучение включва посещаване на задължителен курс. То се удостоверява с УПК, както е предвидено в член 8, параграф 1.

2. Държавите-членки могат също така да предвидят система за ускорена начална квалификация, така че водач да може да управлява превозно средство в случаите, посочени в член 5, параграф 2, буква а), ii), и буква б), и член 5, параграф 3), буква а), i), и буква б).

В съответствие с раздел 3 на приложение I, ускорената начална квалификация включва посещаване на задължителен курс. Той завършва с изпит. При успешно завършване на изпита квалификацията се удостоверява с УПК, както е предвидено в член 6, параграф 2.

3. Държави-членки могат да освободят водачи на превозно средство, които са получили удостоверение за професионална компетентност, предвиден в Директива 96/26/ЕО на Съвета ⁽¹⁾, от изпитите, посочени в параграф 1, буква а), i) и ii), и параграф 2 по темите, обхванати от изпита, предвиден в тази директива, и, когато е целесъобразно, от присъствие на част от курса, съответстващ на тях.

Член 4

Придобити права

Следните водачи на превозно средство се освобождават от изискването за получаване на начална квалификация:

- a) водачи на превозно средство, които притежават свидетелство за управление на превозно средство от категория D1, D1 + E, D или D + E, или свидетелство за управление на превозно средство, признато за еквивалентно, издадено не по-късно от две години от крайната дата за транспониране на настоящата директива;
- b) водачи на превозно средство, които притежават свидетелство за управление на превозно средство от категория C1, C1 + E, C или C + E, или свидетелство за управление на превозно средство, признато за еквивалентно, издадено не по-късно от две години от крайната дата за транспониране на настоящата директива;

Член 5

Начална квалификация

1. Достъпът до начална квалификация не изисква съответното свидетелство за управление на превозно средство да е било получено преди това.

2. Водачите на превозно средство, предназначено за превоз на товари, могат да управляват:

- a) от 18-годишна възраст:
  - i) превозно средство, за чието управление е необходимо свидетелство за управление на превозни средства от категории C и C + E, при условие че притежават УПК, както е посочено в член 6, параграф 1;
  - ii) превозно средство, за чието управление е необходимо свидетелство за управление на превозни средства от категории C1 и C1 + E, при условие че притежават УПК, както е посочено в член 6, параграф 2;
- b) от 21-годишна възраст, превозно средство, за чието управление е необходимо свидетелство за управление на превозни средства от категории C и C + E, при условие че притежават УПК, както е посочено в член 6, параграф 2.

3. Водачите на превозно средство, предназначено за превоз на пътници, могат да управляват превозно средство:

- a) от 21-годишна възраст:
  - i) превозно средство, за чието управление е необходимо свидетелство за управление на превозни средства от категории D и D + E за превоз на пътници по редовни линии, когато

(1) Директива 96/26/ЕО на Съвета от 29 април 1996 г. относно достъп до професията на автомобилен товарен превозвач и пътнически превозвач и взаимно признаване на дипломи, удостоверения и други свидетелства за професионална компетентност, предназначени да улеснят за тези оператори правото на свобода на установяване при национални и международни превози (ОВ L 124, 23.5.1996 г., стр. 1); Директива, последно изменена с Директива 98/76/ЕО (ОВ L 277, 14.10.1998 г., стр. 17).

курсът не превишава 50 км, и превозни средства от категории D1 и D1 + E, при условие че притежават УПК, както е посочено в член 6, параграф 2;

Всяка държава-членка може да разреши на водачи на превозно средство от една от посочените по-горе категории да управлява такива превозни средства в рамките на нейната територия от 18-годишна възраст, при условие че те притежават УПК, както е посочено в член 6, параграф 1;

- ii) превозно средство, за чието управление е необходимо свидетелство за управление на превозни средства от категории D и D + E, при условие че притежават УПК, както е посочено в член 6, параграф 1.

Всяка държава-членка може да разреши водачи на превозно средство от една от посочените по-горе категории да управляват такива превозни средства в рамките на нейната територия от 20-годишна възраст, при условие че те притежават УПК, както е посочено в член 6, параграф 1. Тази възраст може да бъде намалена на 18 години, когато водачът на превозно средство управлява тези превозни средства без пътници.

- b) от 23-годишна възраст, превозно средство, за чието управление е необходимо свидетелство за управление на превозни средства от категории D и D + E, при условие че притежават УПК, както е посочено в член 6, параграф 2.

4. Без да се засягат възрастовите граници, определени в параграф 2, водачи на превозно средство, осъществяващи превоз на товари, които притежават УПК, както е предвидено в член 6 за една от категориите, предвидени в параграф 2 на настоящия член, се освобождават от получаване на такъв УПК за другите категории превозни средства, посочени в този параграф.

Тези разпоредби се прилагат при същите условия за водачи на превозно средство, осъществяващи превоз на пътници в категориите, посочени в параграф 3.

5. От водачи на превозно средство, осъществяващи превоз на товари, които разширяват или модифицират техните дейности, за да превозват пътници или обратно, и които притежават УПК, както е предвидено в член 6, няма да се изисква да повтарят общите части на началната квалификация, а само частите, които са специфични за новата квалификация.

Член 6

УПК, удостоверяващ началната квалификация

1. УПК, удостоверяващ начална квалификация

- a) УПК, издаден на основание посещаване на курс и полагане на изпит

В съответствие с член 3, параграф 1, буква а), i), държавите-членки изискват обучаващите се водачи на превозно средство да посещават курсове в център за обучение, одобрен от компетентните органи в съответствие с раздел 5 на приложение I, наричан по-нататък „одобрен център за обучение“. Тези курсове трябва да обхващат всички теми, посочени в раздел 1 на приложение I. Това обучение завършва с успешно полагане на изпита, предвиден в раздел 2, точка 2.1. на приложение I. Този изпит се организира от компетентните органи на държавите-членки или от институция, определена от тях, и служи да провери дали за посочените по-горе теми обучаващият се водач на превозно средство има равнището на знания, изисквано в раздел 1 на приложение I. Споменатите органи или институции контролират изпита и при успешно полагане издават на водачите на превозно средство УПК, удостоверяващ началната квалификация.

б) УПК, издаден на основание на изпит

В съответствие с член 3, параграф 1, буква а), ii), държавите-членки изискват обучаващите се водачи на превозно средство да полагат теоретически и практически изпити, предвидени в раздел 2, точка 2.2. на приложение I. Този изпит се организира от компетентните органи на държавите-членки или от институция, определена от тях, и служи да провери дали за посочените по-горе теми, обучаващият се водач на превозно средство има нивото на знания, изисквано в раздел 1 на приложение I. Споменатите органи или институции контролират изпита и при успешно издържане издават на водачите на превозно средство УПК, удостоверяващ началната квалификация.

2. УПК, удостоверяващ ускорена начална квалификация

В съответствие с член 3, параграф 2, държавите-членки изискват обучаващите се водачи на превозно средство да посещават курсове в одобрен център за обучение. Тези курсове трябва да покриват всички теми, посочени в раздел 1 на приложение I.

Това обучение завършва с успешно полагане на изпита, предвиден в раздел 3 на приложение I. Този изпит се организира от компетентните органи на държавите-членки или от институция, определена от тях, и служи да провери дали за посочените по-горе теми обучаващият се водач на превозно средство има равнището на знания, изисквано в раздел 1 на приложение I. Споменатите органи или институции контролират изпита и при успешно издържане издават на водачите на превозно средство УПК, удостоверяващ ускорена начална квалификация.

Член 7

Продължаващо обучение

Продължаващото обучение се състои от обучение на правоспособни притежатели на УПК, както са посочени в член 6, и водачите на превозно средство, посочени в член 4, за актуализиране на знания, които са особено важни за тяхната работа, като специално се набляга на пътната безопасност и рационализирането на консумацията на гориво.

Това обучение се организира от одобрен учебен център при съблюдаване на раздел 5 на приложение I. Ако шофьор се премести в друго предприятие, преминаването вече продължаващо обучение трябва да се вземе предвид.

Продължаващото обучение е предназначено да разшири или да преразгледа някои от темите, посочени в раздел 1 на приложение I.

Член 8

УПК, удостоверяващ продължаващо обучение

1. Когато водач завърши продължаващото обучение, посочено в член 7, компетентните органи на държавите-членки или одобрен център за обучение му издават УПК, удостоверяващ продължаващото обучение.

2. Следните водачи на превозно средство трябва да преминат първи курс на продължаващо обучение:

- а) притежатели на УПК, посочени в член 6, в срок от пет години от издаване на този УПК;
- б) водачите на превозно средство, посочени в член 4, в срок от пет години от съответните дати, посочени в член 14, параграф 2, в съответствие с графика, определен от държавите-членки.

Държавите-членки могат да съкращават или удължават сроковете, посочени в букви а) и б), *inter alia*, така че да съвпадат с датата на изтичане на срока на валидност на свидетелството за управление на превозно средство или за да осигурят постепенно въвеждане на продължаващото обучение. Периодът обаче не може да бъде по-къс от три години и по-дълъг от седем години.

3. Водач на превозно средство, завършил първи курс на продължаващо обучение, както е посочено в параграф 2, преминава продължаващо обучение на всеки пет години, преди края на валидност на УПК, удостоверяващ продължаващо обучение.

4. Притежатели на УПК, както са посочени в член 6, или на УПК, както са посочени в параграф 1 на настоящия член, и водачите на превозно средство, посочени в член 4, които са престанали да упражняват професията и не отговарят на изискванията на параграфи 1, 2 и 3, преминават курс на продължаващо обучение, преди отново да започнат да упражняват професията.

5. Водачи на превозно средство, които извършват автомобилен превоз на товари или пътници, завършили курсове за продължаващо обучение за една от категориите, предвидени в член 5, параграфи 2 и 3, се освобождават от задължението да преминават продължаващо обучение за друга от категориите, предвидени в тези параграфи.

Член 9

Място на обучение

Водачите на превозно средство, посочени в член 1, буква а), получават началното обучение, посочено в член 5, в държавата-членка, в която те имат обичайно местожителство, както е дефинирано в член 14 на Регламент (ЕИО) № 3821/85 на Съвета ⁽¹⁾.

Водачите на превозно средство, посочени в член 1, буква б), получават тази квалификация в държавата-членка, в която е установено предприятието, или в държавата-членка, която им е издала разрешително за работа.

Водачите на превозно средство, посочени в член 1, букви а) и б), преминават продължаващото обучение, посочено в член 7, в държавата-членка, в която имат обичайно местожителство, или в която работят.

⁽¹⁾ Регламент (ЕИО) № 3821/85 на Съвета от 20 декември 1985 г. относно контролните уреди за регистриране на данните за движение в автомобилния транспорт (ОВ L 370, 3.12.1985 г., стр. 8); Регламент, последно изменен с Регламент (ЕО) № 1360/2002 на Комисията (ОВ L 207, 5.8.2002 г., стр. 1).

Член 10

Код на Общността

1. На основание на УПК, посочен в член 6, и на УПК, посочен в член 8, параграф 1, компетентните органи на държавите-членки маркират, като вземат предвид разпоредбите на член 5, параграфи 2 и 3, и член 8, кода на Общността, предвиден в параграф 2 на настоящия член, успоредно на съответните категории свидетелство за управление:

- на свидетелството за управление на превозно средство, или
- на карта за квалификация на водача на превозно средство, изготвена в съответствие с модела, показан в приложение II.

Карта за квалификация на водача на превозно средство, издадена от държави-членки, се признава взаимно. При издаване на картата компетентните органи проверяват валидността на свидетелството за управление на превозно средство, чийто номер е посочен на картата.

2. Следният код на Общността се добавя към списъка на хармонизираните кодове на Общността, както са постановени в приложения I и Ia на Директива 91/439/ЕИО:

„95. Водач на превозно средство, притежаващ УПК, отговарящ на задължението за професионална компетентност, както е посочено в член 3 до... (напр., 95. 1.1.2012).“

3. а) Водач на превозно средство, посочен в член 1, буква б), който управлява превозни средства, използвани за автомобилен превоз на товари, следва да докаже, че той или тя има квалификацията и обучението, предвидени в настоящата директива, с помощта на свидетелство за управление на превозно средство, предвидено в Регламент (ЕО) № 484/2002 ⁽¹⁾.

В допълнение към удостоверението държавата-членка може да им издаде карта за квалификация на водача на превозно средство, предвидена в приложение II, маркирана със съответния код на Общността.

б) Водач на превозно средство, посочен в член 1, буква б), който управлява превозни средства, използвани за автомобилен превоз на пътници, следва да докаже, че той или тя има квалификацията и обучението, предвидени в настоящата директива, с помощта на:

- код на Общността, маркиран на свидетелството за управление на превозно средство по образеца на Общността, когато той или тя притежават такова свидетелство, или
- карта за квалификация на водача на превозно средство, предвидена в приложение II, маркирана със съответния код на Общността, или
- национално удостоверение, чиято валидност е взаимно призната на територията на държавите-членки.

⁽¹⁾ Регламент (ЕО) № 484/2002 на Европейския парламент и на Съвета от 1 март 2002 г. за изменение на Регламенти (ЕИО) № 881/92 и (ЕИО) № 3118/93 на Съвета за целите на създаване на лицензи на водачи на превозно средство (ОВ L 76, 19.3.2002 г., стр. 1).

Член 11

Привеждане в съответствие с научно-техническия прогрес

Измененията и допълненията, необходими за привеждане в съответствие на приложения I и II с научно-техническия прогрес, се одобряват в съответствие с процедурата, постановена в член 12, параграф 2.

Член 12

Процедура на комитета

1. Комисията се подпомага от комитет.
2. Когато се прави позоваване на този параграф, се прилагат членове 5 и 7 на Решение 1999/468/ЕО, като се има предвид член 8 от него.

Срокът, постановен в член 5, параграф 6 на Решение 1999/468/ЕО, се определя на три месеца.

3. Комитетът приема свой процедурен правилник.

Член 13

Отчет

Преди 10 септември 2011 г. Комисията представя на Европейския парламент, Съвета, Европейския икономически и социален комитет и Комитета на регионите отчет, който прави начална оценка на прилагането на настоящата директива, в частност по отношение на еквивалентността на различните системи за начална квалификация, предвидени в член 3, и тяхната ефикасност за постигане на целевото равнище на квалификация. Докладът се придружава от целесъобразни предложения, ако това е необходимо.

Член 14

Транспониране и прилагане

1. Държавите-членки приемат законовите, подзаконовите и административните разпоредби, необходими, за да се съобразят с настоящата директива, най-късно до 10 септември 2006 г. Те незабавно информират Комисията за това.

Когато държавите-членки приемат такива мерки, в тях се прави позоваване на настоящата директива или то се извършва при официалното им публикуване. Условието и редът на позоваване се определят от държавите-членки.

2. Държавите-членки прилагат тези мерки:

- от 10 септември 2008 г. по отношение на началната квалификация, изисквана, за да се управляват превозни средства от категории D1, D1 + E, D и D + E,
- от 10 септември 2009 г. по отношение на началната квалификация, изисквана, за да се управляват превозни средства от категории C1, C1 + E, C и C + E.

Държавите-членки незабавно информират за това Комисията и се подпомагат взаимно при прилагането на тези мерки.

Член 15

Отмяна

1. С настоящото се изменя член 5 на Регламент (ЕИО) № 3820/85, както следва:

а) параграф 1 се отменя, считано от 10 септември 2009 г.;

б) параграфи 2 и 4 се отменят от 10 септември 2008 г.

2. Директива 76/914/ЕИО се отменя от 10 септември 2009 г.

3. Законовите, подзаконовите и административните разпоредби, приети за съобразяване с Директива 76/914/ЕИО, спират да се прилагат:

— от 10 септември 2008 г. за водачи на превозни средства за автомобилен превоз на пътници,

— от 10 септември 2008 г. за водачи на превозни средства за автомобилен превоз на товари.

Член 16

Влизане в сила

Настоящата директива влиза в сила от деня на публикуването ѝ в *Официален вестник на Европейския съюз*.

Член 17

Адресати

Адресати на настоящата директива са държавите-членки.

Съставено в Брюксел на 15 юли 2003 година

За Европейския парламент

Председател

P. COX

За Съвета

Председател

G. TREMONTI

ПРИЛОЖЕНИЕ I

ИЗИСКВАНИЯ ЗА МИНИМАЛНА КВАЛИФИКАЦИЯ И ОБУЧЕНИЕ

Раздел I: Списък на темите

Знанията, които трябва да се вземат предвид от държавите-членки при създаването на началната квалификация и продължавашото обучение на водачите на превозно средство, трябва да включват най-малко темите в настоящия списък. Обучаващите се водачи на превозни средства трябва да постигнат равнището на знания и практическа компетентност, необходими да се управляват безопасни всички превозно средство от съответната категория.

Минималното равнище на знания не може да бъде по-малко от ниво 2 на структурата на нива на обучение, предвидена в приложение I към Решение 85/368/ЕИО ⁽¹⁾, т.е. равнището, достигнато при задължителното обучение, допълнено с професионално обучение.

1. *Обучение за напреднали по рационално управление на превозно средство на базата на изискванията за безопасност*

Всички свидетелства

- 1.1. Цел: да знае характеристиките на предавателната система, за да я използва по възможно най-добър начин:

криви, свързани с въртящия момент, мощност и специфична консумация на двигателя, област на оптимално използване на оборотомера, обвивни диаграми на отношението на предавателната кутия.

- 1.2. Цел: да знае техническите характеристики и работа на контролите на безопасността, за да контролира превозно средство, да минимизира износването и да предотвратява неправилното функциониране:

специфични характеристики на схемата на хидравличната вакуумна сервоспиралка, граници на използване на спирачки и забавители, комбинирано използване на спирачки и забавители, по-добро използване на отношението скорост/предавка, използване на инерцията на превозно средство, използване на начини за забавяне и спиране по наклонени надолу участъци, действие в случай на отказ.

- 1.3. Цел: Способност за оптимизиране на консумацията на гориво:

оптимизация на консумацията на гориво чрез прилагане на ноу-хау по отношение на точки 1.1. и 1.2.

Свидетелство за управление на МПС от категория С, С + Е, С1, С1 + Е

- 1.4. Цел: способност за натоварване на превозно средство със спазване на правилата за безопасност и правилно използване на превозно средство:

сили, които оказват въздействие на превозно средство в движение, използване на предавателното отношение в съответствие с товара на превозно средство и профила на пътя, изчисляване на полезния товар на превозно средство или устройство, изчисляване на общ обем, разпределение на товар, последствия от претоварване на оста, стабилност и център на тежестта на превозно средство, типове опаковане и палети;

основни категории товари, които се нуждаят от прикрепване, техники за затягане и закрепване, използване на закрепващи ленти, проверка на устройства за прикрепване, използване на оборудване за манипулиране, поставяне и махане на чергило.

Свидетелство за управление на МПС от категория D, D + Е, D1, D1 + Е

- 1.5. Цел: способност да осигури комфорт и безопасност на пътниците:

коригиращи надлъжни и странични движения, деление на пътя, пътно разположение, плавно спиране, движение на каросерията, използване на специфични структури (обществени зони, платна на пътя със специално предназначение), уреждане на конфликти между безопасно управление на превозно средство и други роли на водача на превозно средство, взаимодействие с пътници, особености на някои групи пътници (инвалиди, деца).

- 1.6. Цел: способност за натоварване на превозно средство при спазване на правилата за безопасност и правилно използване на превозно средство:

сили, които оказват въздействие на превозно средство в движение, използване на предавателното отношение в съответствие с товара на превозно средство и профила на пътя, изчисляване на полезния товар на превозно средство или устройство, изчисляване на общ обем, разпределение на товар, последствия от претоварване на оста, стабилност и център на тежестта на превозно средство.

⁽¹⁾ Решение 85/368/ЕИО на Съвета от 16 юли 1985 г. относно сравнимостта на квалификациите за професионално обучение между държавите-членки на Европейските общности (ОВ L 199, 31.7.1985 г., стр. 56).

2. Прилагане на правната уредба

Всички категории

2.1. Цел: да познава социалната среда на автомобилния транспорт и съответната правна уредба:

Максимални работни периоди, специфични за транспортната промишленост; принципи, прилагане и последствия на Регламенти (ЕИО) № 3820/85 и (ЕИО) № 3821/85, санкции за неизползване, неправилно използване или подправяне на тахографа; познаване на социалната среда на автомобилния транспорт: права и задължение на водачите на превозно средство по отношение на началната квалификация и продължаващото обучение.

Свидетелство за управление на МПС от категория С, С + Е, С1, С1 + Е

2.2. Цел: да познава правната уредба относно превоза на товари

транспортни лицензи за експлоатация, задължения по стандартни договори за превоз на товари, изготвяне на документи, които формират транспортния договор, международни транспортни разрешения, задължения по Конвенцията за договора за международен автомобилен превоз на товари, изготвяне на международна товарителница, преминаване през граница, изпращачи на товари, специални документи, които придружават товарите.

Свидетелство за управление на МПС от категория D, D + Е, D1, D1 + Е

2.3. Цел: да знае правната уредба за превоз на пътници

превоз на специфични групи пътници, безопасно оборудване на борда на автобуси, обезопасителни колани, товар на превозно средство.

3. Здравна, пътна и екологична безопасност, предоставяне на услуги, логистика

Всички категории

3.1. Цел: да осведоми водачите на превозно средство за рисковете на пътя и за произшествия при работа:

типове произшествия при работа в транспортния сектор, статистика на пътнотранспортни произшествия, участие на товарни автомобили/междуградски автобуси, човешки, материални и финансови последици.

3.2. способност за предотвратяване на криминални престъпления и трафик на нелегални имигранти:

обща информация, последствия за водачи на превозно средство, превантивни мерки, списък за проверка, законодателство за отговорността на превозвача.

3.3. Цел: способност за предотвратяване на физически рискове:

ергономични принципи; движения и пози, които представляват опасност, физическа годност, упражняване на манипулиране, лична защита.

3.4. Цел: осведоменост за важността на физическите и умствени способности:

принципи на здравословно балансирано хранене, въздействие на алкохол, наркотици и други вещества, които могат да повлияят върху поведението, симптоми, причини, ефекти на умора и стрес, основната роля на основния цикъл работа/почивка.

3.5. Способност на оценка на аварийни ситуации:

поведение при аварийна ситуация: оценка на ситуацията, избягване на усложнения на произшествието, повикване на помощ, помагане на пострадалите и даване на първа помощ, реакция в случай на пожар, евакуиране на намиращите се в товарния автомобил/пътниците в автобуса, осигуряване на безопасността на всички пътници, реакция в случай на агресия; основни принципи на изготвяне на отчет за произшествие.

3.6. Цел: способност за възприемане на поведение, което подпомага подобряването на имиджа на компанията:

поведение на водача на превозно средство и имидж на компанията: важност за компанията на стандарта на обслужването, предоставено от водача на превозно средство, ролите на водача на превозно средство, хората, с които водачът на превозно средство ще се занимава, поддръжка на превозно средство, организация на работата, търговски и финансови ефекти на спор.

Свидетелство за управление на МПС от категория С, С + Е, С1, С1 + Е

3.7. Цел: да познава икономическата среда на автомобилния превоз и организацията на пазара:

автомобилен транспорт във връзка с другите начини на транспорт (конкуренция, товаризпращачи), различни автомобилни транспортни дейности (превоз за сметка на отсрещната страна, за собствена сметка, спомагателни транспортни дейности), организация на основните типове транспортни дружества и спомагателни транспортни дейности, различни транспортни специализации (камиони-цистерни, контролирана температура и т.н.), развитие на сектора (диверсификация на предоставяните услуги, железопътен транспорт, подизпълнение и т.н.).

Свидетелство за управление на МПС от категория D, D + E, D1, D1 + E

3.8. Цел: да познава икономическата среда на автомобилния превоз на пътници и организацията на пазара:

автомобилен превоз на пътници във връзка с другите начини на пътнически транспорт (железопътен, частен автомобил), различни дейности, включващи автомобилен превоз на пътници, преминаване на граници (международен транспорт), организация на основните типове транспортни компании за автомобилен превоз на пътници.

Раздел 2: Задължителна начална квалификация, предвидена в член 3, параграф 1, буква а)

2.1. Възможност за комбиниране на посещаване на курс и изпит

Началната квалификация трябва да включва преподаването на всички теми в списъка на раздел 1. Продължителността на тази начална квалификация трябва да бъде 280 часа.

Всеки обучаваш се водач на превозно средство трябва да управлява най-малко 20 часа индивидуално превозно средство от съответната категория, което отговаря най-малко на изискванията за изпитни превозно средство, както са дефинирани в Директива 91/439/ЕИО.

Когато управлява превозно средство индивидуално, обучаваният се водач на превозно средство трябва да се придружава от инструктор, нает от одобрен център за обучение. Всеки водач на превозно средство може да управлява превозно средство в продължение на максимум осем часа от двадесетте часа индивидуално управление на превозно средство на специален терен или на възможно най-добри симулатори, така че да се оцени обучението по рационално управление на превозно средство на базата на изискванията за безопасността, в частност по отношение на манипулиране на превозно средство при различни пътни условия и начина, по който те се променят при различните атмосферни условия и през деня и нощта.

За водачите на превозно средство, посочени в член 5, параграф 5, продължителността на първоначалната квалификация трябва да бъде 70 часа, включително пет часа индивидуално управление на превозно средство.

След обучението компетентните органи на държавите-членки или институцията, определена от тях, трябва да проведат на водача на превозно средство писмен или устен изпит. Изпитът трябва да включва поне един въпрос от всички цели в списъка на темите в раздел 1.

2.2. Възможност, включваща изпит

Компетентните органи на държавите-членки или институцията, определена от тях, организират посочените по-горе теоретични и практически изпити, за да провери дали обучаваният се водач на превозно средство има равнището на познание, изисквано в раздел 1 по темите и целите, изброени там.

а) Теоретичният изпит се състои от най-малко две части:

- i) въпроси, включително въпроси с избор от няколко отговора, въпроси, които изискват пряк отговор, или комбинация от двете;
- ii) решаване на практически казус/ситуация.

Минималната продължителност на теоретичния изпит трябва да бъде четири часа.

б) Практическият изпит се състои от две части:

- i) изпит по управление на превозно средство, насочен към оценяване на обучението по рационално управление на превозно средство на базата на правилата за безопасност. Изпитът трябва да се проведе, когато това е възможно, по пътища извън застроени зони, по бързи пътища или магистрали (или подобни пътища) и на всички видове градски главни пътища, представящи различни типове трудности, които водачът на превозно средство може да срещне. Би било желателно този изпит да се проведе при различни условия на плътност на трафика. Времето за управление на превозно средство по пътя трябва да се използва оптимално, за да се оцени кандидатът във всички области на трафика, които вероятно ще срещне. Минималната продължителност на изпита трябва да бъде 90 минути;
- ii) практически изпит, обхващаш най-малко точки 1.4., 1.5., 1.6., 3.2., 3.3. и 3.5.

Минималната продължителност на този изпит трябва да бъде 30 минути.

Превозното средство, използвано за практическия изпит, трябва да отговаря най-малко на изискванията за изпитни превозно средство, както са дефинирани в Директива 91/439/ЕИО.

Практическият изпит може да бъде допълнен с трети изпит, който се провежда на специален терен или на възможно най-добър симулатор, така че да се оцени обучението по рационално управление на превозно средство на базата на изискванията за безопасността, в частност по отношение на манипулиране на превозно средство при различни пътни условия и начина, по който те се променят при различните атмосферни условия и през деня и нощта.

Продължителността на този изпит по избор не е фиксирана. Ако водач на превозно средство държи такъв изпит, неговата продължителност може да се извади от деветдесетте минути на изпита по управление на превозно средство, посочен в i), но изважданото време не може да превишава 30 минути.

За водачите на превозно средство, посочени в член 5, параграф 5, теоретичният изпит трябва да бъде ограничен до темите, посочени в раздел 1, които засягат превозно средство, за които новата начална квалификация се прилага. Въпреки това, тези водачи на превозно средство трябва да преминават целия практически изпит.

Раздел 3: Ускорена начална квалификация, предвидена в член 3, параграф 2

Ускорената начална квалификация трябва да включва преподаването на всички теми в списъка в раздел 1. Нейната продължителност трябва да бъде 140 часа.

Всеки курсист трябва да управлява поне 10 часа индивидуално превозно средство от съответната категория, което отговаря най-малко на изискванията за изпитни превозно средство, както са дефинирани в Директива 91/439/ЕИО.

Когато управлява превозно средство индивидуално, обучаващият се водач на превозно средство трябва да се придружава от инструктор, нает от одобрен център за обучение. Всеки водач на превозно средство може да управлява в продължение на максимум осем часа от двадесетте часа индивидуално управление на превозно средство на специален терен или на възможно най-добри симулатори, така че да се оцени обучението по рационално управление на превозно средство на базата на изискванията за безопасността, в частност по отношение на манипулиране на превозно средство при различни пътни условия и начина, по който те се променят при различните атмосферни условия и през деня и нощта.

За водачите на превозно средство, посочени в член 5, параграф 5, продължителността на началната квалификация трябва да бъде 35 часа, включително пет часа индивидуално управление на превозно средство.

В края на обучението компетентните органи на държавите-членки или институцията, определена от тях, подлагат водача на превозно средство на писмен или устен изпит. Изпитът трябва да включва поне един въпрос от всички цели в списъка на темите в раздел 1.

Раздел 4: Задължително продължаващо обучение, предвидено в член 3, параграф 1, буква б)

Курсовете за задължително продължаващо обучение трябва да се организират от одобрен център за обучение. Тяхната продължителност трябва да бъде 35 часа на всеки пет години за всеки период трябва да е от най-малко седем часа. Това продължаващо обучение може да се провежда частично на възможно най-добри симулатори.

Раздел 5: Одобряване на началната квалификация и продължаващото обучение

5.1. Центровете за обучение, които участват в началната квалификация и продължаващото обучение, трябва да бъдат одобрени от компетентните органи на държавите-членки. Одобрение може да се даде само в отговор на писмена молба. Молбата трябва да се придружава от документи, включително:

- 5.1.1. подходяща програма за квалификация и обучение, уточняваща преподаваните теми и определящи предлагания план за прилагане и методи на преподаване;
- 5.1.2. квалификации и сфера на дейност на инструкторите;
- 5.1.3. информация за помещенията, където се водят курсовете, учебните материали, ресурсите на разположение за практическа работа и използвания автомобилен парк;
- 5.1.4. условията относно участието в курсовете (брой участници).

5.2. Компетентният орган трябва да одобри писмено следните условия:

- 5.2.1. обучението да се извършва в съответствие с документацията, придружаваща молбата;
- 5.2.2. компетентният орган да има право да изпраща упълномощени лица да подпомагат курсовете за обучение на одобрените центрове и трябва да имат право да извършва проверка на тези центрове по отношение на използваните ресурси и правилното провеждане на курсовете за обучение и изпитите;
- 5.2.3. да може да се отнеме одобрението или временно да се прекрати, ако не се спазват условията за одобряване.

Одобреният център трябва да гарантира, че инструкторите имат стабилни познания за последно приетата правна уредба и изисквания за обучение. Като част от специфична подборна процедура, инструкторите трябва да удостоверят познанията на материала и методите на обучение. По отношение на практическата част на обучението, инструкторите трябва да удостоверят опит като професионални водачи на превозно средство или подобен опит на водач на МПС, като този на инструктори по управление на тежко превозно средство.

Програмата за обучение трябва да се изготви съгласно одобрението и трябва да обхване темите съгласно раздел 1.

ПРИЛОЖЕНИЕ II

РАЗПОРЕДБИ НА ЕВРОПЕЙСКИТЕ ОБЩНОСТИ ЗА КАРТА ЗА КВАЛИФИКАЦИЯ НА ВОДАЧ НА ПРЕВОЗНО СРЕДСТВО

1. Физическите характеристики на картата трябва да отговарят на стандарти ISO 7810 и 7816-1.
Методите за проверка на физическите характеристики на картата, за да се осигури, че те съответстват на международните стандарти, трябва да отговарят на стандарт ISO 10373.
2. Картата има две страни:
страна 1 съдържа:
  - а) заглавие „карта за квалификация на водач на превозно средство“, отпечатано с главни букви на официалния език или езици на държавата-членка, която издава картата;
  - б) наименованието на държавата-членка, която издава картата (по избор);
  - в) отличителния знак на държавата-членка, която издава картата, отпечатан негативно в син четириъгълник и обкръжен с 12 жълти звезди; отличителните знаци са, както следва:
    - В: Белгия
    - DK: Дания
    - D: Германия
    - GR: Гърция
    - E: Испания
    - F: Франция
    - IRL: Ирландия
    - I: Италия
    - L: Люксембург
    - NL: Нидерландия
    - A: Австрия
    - P: Португалия
    - FIN: Финландия
    - S: Швеция
    - UK: Обединеното кралство;
  - г) информация, специфична за картата, номерирана, както следва:
    1. фамилно име на притежателя;
    2. имена на притежателя;
    3. дата и място на раждане на притежателя;
    4. а) дата на издаване;
б) дата на валидност;
в) наименование на издаващия орган (може да бъде отпечатан на страна 2);
г) различен номер от номера на удостоверението за управление на превозно средство за административни цели (по избор);
    5. а) номер на свидетелството за управление на превозно средство;
б) сериен номер;
    6. снимка на притежателя;
    7. подпис на притежателя;
    8. място на обичайно пребиваване или пощенски адрес на притежателя (по избор);
    9. (под)категории превозно средство, за които водачът на превозно средство отговаря на изискванията за начална квалификация и продължаващо обучение;

- д) заглавието „Образец на Европейските общности“ на езика или езиците на държавата-членка, издаваща картата, и заглавието „Карта за квалификация на водач на превозно средство“ на другите официални езици на Общността, отпечатани в синьо, така че да образуват фона на картата:

tarjeta de cualificación del conductor

chaufføruddannelsesbevis

Fahrerqualifizierungsnachweis

δελτίο επιμόρφωσης οδηγού

driver qualification card

carte de qualification de conducteur

cárta cáilíochta tiomána

carta di qualificazione del conducente

kwalificatiekaart bestuurder

carta de qualificação do motorista

kuljettajan ammattipätevyyskortti

yrkeskompetensbevis för förare;

- e) референтни цветове:

— синьо: Pantone Reflex blue,

— жълто: Pantone yellow;

страна 2 съдържа:

- a) 9. (под)категории превозни средства, за които водачът на превозно средство отговаря на изискванията за начална квалификация и продължавашо обучение;

10. код на Общността, предвиден в член 10 на настоящата директива;

11. място, запазено за възможно вписване от държавата-членка, издаваща картата, на съществени административни подробности или подробности, свързани с пътната безопасност (по избор). Ако подробностите са свързани със заглавие, постановено в настоящото приложение, тези подробности трябва да се предхождат от съответния номер на заглавието;

- б) обяснение на номерираните вписвания на страни 1 и 2 на картата (поне на позиции 1, 2, 3, 4а), 4б), 4в), 5а), 5б) и 10).

Ако държава-членка желае да извърши тези вписвания на национален език, различен от следните езици: английски, гръцки, датски, испански, италиански, немски, португалски, фински, френски, холандски, шведски, тя изготвя двуезична версия на картата, без да засяга разпоредбите на настоящото приложение.

3. Сигурност, включително защита на данните

Целта на различните съставни части на картата е да изключва фалшифициране или подправяне и да открива опити за това.

Държавите-членки трябва да осигурят равнището на сигурност на картата да е най-малкото сравнимо с равнището на сигурност на свидетелството за управление на превозно средство.

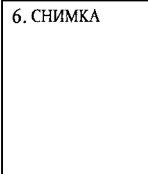
4. Особени разпоредби

След консултиране с Комисията държавите-членки могат да добавят цветове или маркировки, като шрихов код, национални символи и характеристики, свързани със сигурността, без да се накърняват другите разпоредби на настоящото приложение.

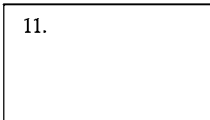
Във връзка с взаимното признаване на картите, шриховият код не може да съдържа информация, различна от тази, която четливо е изписана на картата за квалификация на водача на превозно средство или която е съществена за процеса на издаване на картата.

**ОБРАЗЕЦ НА ЕВРОПЕЙСКИТЕ ОБЩНОСТИ ЗА КАРТА ЗА КВАЛИФИКАЦИЯ НА ВОДАЧ НА МОТОРНО
ПРЕВОЗНО СРЕДСТВО**

Страна 1

	КАРТА ЗА КВАЛИФИКАЦИЯ НА ВОДАЧ НА МОТОРНО ПРЕВОЗНО СРЕДСТВО	ДЪРЖАВА-ЧЛЕНКА
<p>6. СНИМКА</p> 	1.	
	2.	
	3.	
	4а)	4б)
	4в)	4г)
	5а)	5б)
	7.	
	(8.)	
9.		

Страна 2

<p>11.</p> 	9.	10.
	C1	
	C	
	D1	
	D	
	C1E	
	CE	
	D1E	
	DE	
	1.	Фамилно име
2.	Имена	
3.	Дата и място на раждане	
4а)	Дата на издаване	
4б)	Дата на валидност	
4в)	Наименование на издаващия орган	
5а)	Номер на удостоверението	
5б)	Сериен номер	
10.	Код на общината	